

BOSNA REOSIGURANJE D.D.
SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2017.
i nezavisno revizorsko mišljenje

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izjava o odgovornosti Uprave	1
Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	2
Bilans uspjeha	8
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	9
Izveštaj o finansijskom položaju	10
Izveštaj o promjenama u kapitalu	11
Izveštaj o novčanim tokovima	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 - 49

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava Društva dužna je pripremiti odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Bosna Reosiguranja d.d. Sarajevo (Društva) i Društva sa pridruženim društvima, te rezultata njihovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnji izvještaj Društva zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava godišnje finansijske izvještaje.

Odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji prikazani na stranicama 8 do 49 odobreni su od strane Uprave dana 30. marta 2018. godine za podnošenje Nadzornom odboru te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Potpisao za i u ime Uprave:

Zlatan Filipović, Direktor

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Zmaja od Bosne 74

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja društva Bosna Reosiguranje d.d. („Društvo“) i njegovih pridruženih društava (zajedno „Grupa“) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju Društva i Grupe na dan 31. decembra 2017. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i novčanom toku Društva i Grupe za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. decembra 2017. godine, njihovu finansijsku uspješnost i njihove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u dijelu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Vrednovanje tehničkih rezervi (rezervi osiguranja)

Na dan 31. decembra 2017. godine u konsolidovanim i odvojenim finansijskim izvještajima tehničke rezerve iznosile su 94.923 hiljada KM što predstavlja 85,2% ukupnih obaveza Društva (31. decembra 2016.: 84.268 hiljada KM, 87,7%). Tehničke rezerve na dan izvještavanja su iznosile kao što slijedi: rezerve za nastale prijavljene štete („RBNS“) 32.781 hiljada KM, rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete („IBNR“) 46.164 hiljada KM, rezervisanja za prenosne premije 17.213 hiljada KM.

Molimo pogledati stranice 25 do 27 (*Sažetak temeljnih računovodstvenih politika*), stranicu 28 (*Računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti*) i Napomenu 27 *Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja*.

Ključno revizijsko pitanje

Rezerve za ugovore o osiguranju predstavljaju pojedinačno najznačajniju obavezu Društva u izvještaju o finansijskom položaju. Njihovo vrednovanje uključuje značajno prosuđivanje u pogledu neizvjesnih budućih ishoda, jer zahtijeva da Uprava razvije složene i subjektivne pretpostavke koje se koriste kao ulazne varijable u modelu izračuna rezervi za ugovore o osiguranju koji koristi standardnu aktuarsku metodologiju.

Procjena Uprave vezana uz iznos IBNR-a i RBNS-a vrlo je kompleksna. Pri tome se mogu koristiti razne metode, te je često standardne aktuarske modele potrebno prilagoditi posebnim okolnostima, a takve prilagodbe takođe zahtijevaju određeno prosuđivanje. Uprava procjenjuje IBNR koristeći složeni model koji se bazira na ključnim pretpostavkama uključujući i one o primjerenosti korištenja historijskih trendova u predviđanju obrazaca budućeg kretanja nastanka šteta i njihove isplate. Nadalje, Društvo primjenjuje uslove iz ugovora o reosiguranju a za velike štete procjenu eksperata kako bi razvilo vlastite procjene RBNS-a.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizorske procedure vezane uz ovo područje uključivale su, između ostalog:

- Procjenu da li je metodologija primijenjena od strane Društva pri izračunu tehničkih rezervi u skladu sa relevantnim regulatornim i izvještajnim zahtjevima, kao i procjenu dosljednosti njezine primjene tokom izvještajnog perioda;
- Testiranje dizajna, implementacije i operativne efikasnosti odabranih ključnih procesnih kontrola, te uz pomoć vlastitih IT stručnjaka, testiranje opštih IT kontrola vezanih uz prikupljanje podataka, njihovu ekstrakciju i validaciju;

Uz pomoć vlastitih aktuara:

- uskladu podataka o štetama na kojima se baziraju aktuarske projekcije s računovodstvenom evidencijom te (ukupno i po vrsti osiguranja).

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje tehničkih rezervi (rezervi osiguranja) (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Takođe, na svaki datum izvještavanja, Društvo je obavezno provesti test adekvatnosti obveza (u daljnjem tekstu: „LAT“) s ciljem utvrđivanja da li su priznate rezerve za ugovore o osiguranju, umanjene za srodnu aktivu, dostatne da pokriju štete iz ugovora o reosiguranju. Test se bazira na najboljoj procjeni sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova koji proizlaze iz ugovorne imovine i obaveza, kao i uzimanju u obzir procjene šteta i troškova.</p> <p>U slučaju da LAT test pokaže da iznos rezervi za ugovore o osiguranju nije dostatan, razlika se priznaje u dobit ili gubitak u korespondenciji sa smanjenjem vrijednosti finansijske imovine (potraživanja od retrocedenata) ili povećanjem obaveza proisteklih iz ugovora o reosiguranju.</p> <p>Relativno male promjene u navedenim pretpostavkama mogu imati značajan uticaj na priznate iznose rezervi. Cjelovitost i tačnost podataka na kojima se baziraju aktuarske projekcije takođe su područje našeg fokusa u reviziji.</p> <p>S obzirom na gore navedeno, smatramo da je vrednovanje tehničkih rezervi osiguranja ključni rizik u našoj reviziji i ključno revizijsko pitanje.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Provođenje vlastite nezavisne procjene tehničkih rezervi šteta za odabrane vrste osiguranja, na način da smo na odabranom uzorku, između ostalog:<ul style="list-style-type: none">○ procijenili da li su ključne pretpostavke primijenjene od strane Uprave u LAT testu, te učestalosti i iznosi šteta i troškova u skladu s historijskim iskustvom Društva;○ proveli retrospektivnu procjenu primjerenosti LAT-a poredeći predviđanja prošlogodišnjeg modela sa stvarnim ishodima;○ napravili nezavisni preračun IBNR rezervi, te uporedili dobijene iznose s onima koje je priznalo Društvo, te tražili objašnjenja za značajne razlike;▪ procjenu adekvatnosti IBNR i RBNS rezervi poredeći stvarne iznose u prethodnim periodima sa prijašnjim predviđanjima kretanja šteta;▪ procjenu adekvatnosti objava Društva u dijelu tehničkih rezervi prema zahtjevima odgovarajućih standarda finansijskog izvještavanja.

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje, odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva i Grupe.

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, uticali na ekonomske odluke korisnika finansijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi finansijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o finansijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izveštaj nezavisnog revizora dioničarima društva Bosna Reosiguranje d.d. (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi, takođe, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Angažovani partner u reviziji koja je rezultovala ovim izvještajem nezavisnog revizora je Vedran Vukotić

KPMG
KPMG B-H d.o.o. za reviziju
Registrovani revizori

Zmaja od Bosne 7-7A
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

30. mart 2018.

Manal Bećirbegović
Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Vedran Vukotić
Vedran Vukotić
FBiH Ovlašteni revizor
Broj licence: 3090017124

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Bilans uspjeha
 za godinu koja je završila 31. decembra

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Društvo sa pridruženim društvima 2017.	Društvo sa pridruženim društvima 2016.	Društvo 2017.	Društvo 2016.
Prihodi od reosiguranja	5	51.967.035	49.712.800	51.967.035	49.712.800
Prihod od premije prenesen reosiguravatelju, neto	5	(27.103.864)	(25.620.537)	(27.103.864)	(25.620.537)
Neto prihod od premije		24.863.171	24.092.263	24.863.171	24.092.263
Štete i troškovi po reosiguranju	6	(41.273.071)	(30.600.472)	(41.273.071)	(30.600.472)
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	6	24.331.153	13.057.227	24.331.153	13.057.227
Neto troškovi šteta		(16.941.918)	(17.543.245)	(16.941.918)	(17.543.245)
Prihod od provizije		6.104.728	8.032.169	6.104.728	8.032.169
Troškovi provizije		(9.841.762)	(9.861.716)	(9.841.762)	(9.861.716)
Neto troškovi provizija		(3.737.034)	(1.829.547)	(3.737.034)	(1.829.547)
Neto prihod od osiguranja		4.184.219	4.719.471	4.184.219	4.719.471
Prihodi od ulaganja	7	1.613.540	1.199.679	13.101.204	1.199.679
Ostali operativni prihodi	8	703.356	7.123	703.356	7.123
Opći i administrativni troškovi	9	(3.938.800)	(3.333.947)	(3.938.800)	(3.333.947)
Rashodi od ulaganja	10	(337.000)	(165.919)	(337.000)	(165.919)
Ostali rashodi	11	(4.639)	(243.413)	(4.639)	(243.413)
Negativne kursne razlike, neto		(10.649)	(3.934)	(10.649)	(3.934)
Učešće u dobiti pridruženih društava	16	348.483	542.484	-	-
Dobit prije oporezivanja		2.558.510	2.721.544	13.697.691	2.179.060
Porez na dobit	12	(1.398.732)	(219.495)	(1.398.732)	(219.495)
Neto dobit		1.159.778	2.502.049	12.298.959	1.959.565
Zarada po dionici	13	678,33	134,19	659,64	105,10

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
na dan 31. decembra

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Napomene	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo	Društvo	
	2017.	2016.	2017.	2016.	
Neto dobit	1.159.778	2.502.049	12.298.959	1.959.565	
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje neće biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha:</i>					
	-	-	-	-	
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi:</i>					
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	17	477.202	(139.677)	477.202	(139.677)
		<u>477.202</u>	<u>(139.677)</u>	<u>477.202</u>	<u>(139.677)</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit		<u>1.636.980</u>	<u>2.362.372</u>	<u>12.776.161</u>	<u>1.819.888</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Napomene	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo	Društvo	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	
IMOVINA					
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	14	4.084.068	4.279.485	4.084.068	4.279.485
Ulaganja u investicijske nekretnine	15	3.324.047	3.464.712	3.324.047	3.464.712
Ulaganja u pridružena društva	16	4.006.810	16.563.997	1.878.529	3.296.535
Razgraničeni troškovi pribave	19	3.017.612	3.231.720	3.017.612	3.231.720
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	17	5.860.318	2.220.116	5.860.318	2.220.116
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	18	2.750.503	2.397.912	2.750.503	2.397.912
Depoziti	20	41.721.289	30.081.872	41.721.289	30.081.872
Imovina po osnovu reosiguranja (udio reosiguravatelja u obavezama po poslovima reosiguranja)	27	70.698.828	59.755.680	70.698.828	59.755.680
Potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	21	13.084.793	11.138.015	13.084.793	11.138.015
Ostala potraživanja	22	291.111	87.252	291.111	87.252
Potraživanja za porez		-	160.522	-	160.522
Ostala imovina	23	11.979	15.788	11.979	15.788
Novac i novčani ekvivalenti	24	3.363.446	5.165.348	3.363.446	5.165.348
UKUPNO IMOVINA		152.214.804	138.562.419	150.086.523	125.294.957
KAPITAL I OBAVEZE					
Dionički kapital	25	6.339.300	6.339.300	6.339.300	6.339.300
Rezerve		19.810.376	19.810.316	19.810.376	19.810.316
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju		224.340	(252.862)	224.340	(252.862)
Zadržana dobit		14.427.240	16.596.960	12.298.959	3.329.498
		40.801.256	42.493.714	38.672.975	29.226.252
OBAVEZE					
Obaveze po poslovima reosiguranja	27	94.922.822	84.267.589	94.922.822	84.267.589
Obaveze po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	26	9.649.179	7.551.015	9.649.179	7.551.015
Razgraničene provizije reosiguranja	19	1.452.620	1.449.537	1.452.620	1.449.537
Ostale obaveze	28	3.721.595	2.321.914	3.721.595	2.321.914
Obaveze za porez		1.153.412	-	1.153.412	-
Rezervisanja za naknade zaposlenim		513.920	478.650	513.920	478.650
		111.413.548	96.068.705	111.413.548	96.068.705
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		152.214.804	138.562.419	150.086.523	125.294.957

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine
(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo sa pridruženim društvima	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2015.	6.577.300	(238.000)	(219.730)	18.723.971	(257.651)	16.202.711	40.788.601
Isplata dividende	(238.000)	238.000	-	-	-	(380.358)	(380.358)
Isknjižavanje vlastitih dionica	-	-	-	-	-	-	-
Prenos sa zadržane dobiti na rezerve	-	-	-	1.086.345	-	(1.086.345)	-
Pokriće gubitaka od finansijske imovine raspoložive za prodaju na teret zadržane dobiti	-	-	-	-	150.000	(150.000)	-
Prenos dioničke premije	-	-	219.730	-	-	(219.730)	-
Realizovani dobiti(gubici) od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(5.534)	-	(5.534)
Prodaja udjela u pridruženim Društvima	-	-	-	-	-	(271.367)	(271.367)
Neto dobit	-	-	-	-	-	2.502.049	2.502.049
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(139.677)	-	(139.677)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	4.789	2.502.049	2.362.372
Stanje 31. decembra 2016.	6.339.300	-	-	19.810.316	(252.862)	16.596.960	42.493.714
Isplata dividende	-	-	-	-	-	(3.329.498)	(3.329.498)
Prijenos na rezerve sigurnosti	-	-	-	60	-	-	60
Neto dobit	-	-	-	-	-	1.159.778	1.159.778
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	477.202	-	477.202
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	477.202	1.159.778	1.636.980
Stanje 31. decembra 2017.	6.339.300	-	-	19.810.376	224.340	14.427.240	40.801.256

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine
(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2015.	6.577.300	(238.000)	(219.730)	18.723.971	(257.651)	3.206.366	27.792.256
Isplata dividende	-	-	-	-	-	(380.358)	(380.358)
Isknjižene vlastite dionice	(238.000)	238.000	-	-	-	-	-
Prenos sa zadržane dobiti na rezerve	-	-	-	1.086.345	-	(1.086.345)	-
Pokriće gubitaka od finansijske imovine raspoložive za prodaju na teret zadržane dobiti	-	-	-	-	150.000	(150.000)	-
Pokriće dioničke premije	-	-	219.730	-	-	(219.730)	-
Realizovani dobiti/gubici od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(5.534)	-	(5.534)
Neto dobit	-	-	-	-	-	1.959.565	1.959.565
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(139.677)	-	(139.677)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(139.677)	1.959.565	1.819.888
Stanje 31. decembra 2016.	6.339.300	-	-	19.810.316	(252.862)	3.329.498	29.226.252
Isplata dividende	-	-	-	-	-	(3.329.498)	(3.329.498)
Prijenos na rezerve sigurnosti	-	-	-	60	-	-	60
Neto dobit	-	-	-	-	-	12.298.959	12.298.959
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	477.202	-	477.202
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	477.202	12.298.959	12.776.161
Stanje 31. decembra 2017.	6.339.300	-	-	19.810.376	224.340	12.298.959	38.672.975

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Društvo sa pridruženim društvima 2017.	Društvo sa pridruženim društvima 2016.	Društvo 2017.	Društvo 2016.
Poslovne aktivnosti				
Dobit prije oporezivanja	2.558.510	2.721.544	13.697.691	2.179.060
<i>Usklađenje za:</i>				
- amortizaciju	375.332	360.401	375.332	360.401
- ispravku vrijednosti ostalih potraživanja	-	219.220	-	219.220
- ispravku vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene od reosiguravatelja	4.639	482.248	4.639	482.248
- naplaćena otpisana potraživanja	(701.505)	(6.232)	(701.505)	(6.232)
- otpis nepovratnih gubitaka na finansijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	337.000	102.097	337.000	102.097
- prijenos na rezerve sigurnosti	60	-	60	-
- učešće u dobiti pridruženih društava	(348.483)	(542.484)	-	-
- rezervisanja za prenosnu premiju, neto	(809.356)	1.179.023	(809.356)	1.179.023
- rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, neto	733.842	(168.572)	733.842	(168.572)
- rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete, neto	887.963	235.481	887.963	235.481
- rezervisanja za bonuse, popuste i premije, neto	(1.100.364)	(76.029)	(1.100.364)	(76.029)
- odgođene troškove pribave, neto	217.191	(127.147)	217.191	(127.147)
- rezervisanja za naknade zaposlenim, neto	35.270	14.732	35.270	14.732
- gubitak / (dobit) od otuđenja materijalne imovine	(3.542)	(84.571)	(3.542)	(84.571)
- gubitak / (dobit) od otuđenja finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	(6.229)	-	(6.229)
- (dobit)/gubitak od prodaje udjela u pridruženim društvima	(445.454)	63.822	(11.933.118)	63.822
- prihod od dividende priznat u bilansu uspjeha	(158.933)	(143.900)	(158.933)	(143.900)
- prihod od kamate priznat u bilansu uspjeha	(786.369)	(739.299)	(786.369)	(739.299)
<i>Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	795.801	3.484.285	795.801	3.484.285
<i>Promjene:</i>				
- potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	(1.469.132)	4.873.468	(1.469.132)	4.873.468
- ostale imovine i potraživanja	19.170	(214.329)	19.170	(214.329)
- obaveza po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	2.098.164	(2.683.441)	2.098.164	(2.683.441)
- ostalih obaveza	1.399.681	(1.044.118)	1.399.681	(1.044.118)
<i>Novac iz poslovnih aktivnosti</i>	2.843.684	4.415.835	2.843.684	4.415.835
Plaćeni porez na dobit	(84.798)	(547.097)	(84.798)	(547.097)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	2.758.886	3.868.738	2.758.886	3.868.738
Ulagačke aktivnosti				
Nabavka nekretnina i opreme	(64.263)	(116.064)	(64.263)	(116.064)
Prilivi od prodaje investicijskih nekretnina	15.000	144.762	15.000	144.762
Prilivi od prodaje materijalne imovine	13.555	1.646	13.555	1.646
Prilivi od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	971.773	-	971.773
Prilivi od prodaje udjela u pridruženim društvima	13.351.124	1.273.475	13.351.124	1.273.475
Primljene dividende	158.933	143.900	158.933	143.900
Primljene kamate	785.990	695.809	785.990	695.809
Kupovina finansijske imovine u posjedu do dospjeća	(352.212)	(473.937)	(352.212)	(473.937)
Kupovina finansijske imovine raspoložive za prodaju	(3.500.000)	-	(3.500.000)	-
(Povećanje) datih depozita	(11.639.417)	(4.379.504)	(11.639.417)	(4.379.504)
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima	(1.231.290)	(1.738.140)	(1.231.290)	(1.738.140)
Finansijske aktivnosti				
Isplaćene dividende	(3.329.498)	(380.358)	(3.329.498)	(380.358)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	(3.329.498)	(380.358)	(3.329.498)	(380.358)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(1.801.902)	1.750.240	(1.801.902)	1.750.240
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	5.165.348	3.415.108	5.165.348	3.415.108
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	3.363.446	5.165.348	3.363.446	5.165.348

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost Društva je obavljanje poslova reosiguranja životnog i neživotnog osiguranja.

Na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je imalo 27 zaposlenika (2016.: 27).

Uprava

Zlatan Filipović	Direktor
Hasan Delić	Izvršni direktor za finansije

Nadzorni odbor

Ismet Hadžić	Predsjednik
Enisa Babić	Član
Midhad Salčin	Član
Jasenko Karahmet	Član
Semiha Repak	Član od 12.06.2017.g.

Odbor za reviziju

Alma Kozarić	Predsjednik
Edin Muhović	Član
Kornelije Vujnović	Član od 12.06.2017.g.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA

Određeni novi standardi, kao i izmjene i dopune postojećih standarda stupili su na snagu za godišnje periode koji započinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine. Iako su ti novi standardi, izmjene i dopune prvi put primjenjivi u 2017. godini, oni nisu imali značajan uticaj na godišnje finansijske izvještaje Društva.

Nekoliko novih i izmijenjenih standarda i tumačenja izdanih od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde („IASB“) i njegovog Odbora za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja je odobreno za izdavanje, ali još nisu bili u primjeni na subjekte koji izvještavaju u skladu sa MSFI za period koji završava 31. decembra 2017. godine, i kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja.

MSFI 9 Finansijski instrumenti

MSFI 9 Finansijski instrumenti, koji će imati značajan uticaj na klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva kao i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, dovršen je u potpunosti i izdan od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde u 2014. godini s obaveznom primjenom od 1. januara 2018. godine. U skladu sa standardom, subjekti izvještavanja u finansijskim izvještajima za 2017. godinu trebaju objaviti ključne odrednice metodološkog pristupa korištenog kod primjene MSFI 9, kao i efekte na bilansne stavke i nivo kapitala na prvi dan primjene (1. januar 2018.). Društvo ispunjava kriterijume za privremeno izuzeće od MSFI 9 i namjerava odgoditi primjenu MSFI 9 do datuma stupanja na snagu novog standarda za ugovore o osiguranju (MSFI 17) koji je primjenjiv za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021., kako je opisano u nastavku.

Izmjene i dopune MSFI-ja 4 Ugovori o osiguranju

U septembru 2016. godine, IASB je donio izmjene i dopune MSFI-ja 4 za rješavanje pitanja koja proizlaze iz različitih datuma stupanja na snagu MSFI-ja 9 i novog standarda ugovora o osiguranju (MSFI 17).

Izmjene i dopune uvode dvije alternativne opcije primjene MSFI 9 za subjekte koji izvještavaju u okviru MSFI-ja 4: privremeno izuzeće i preklapni pristup. Privremeno izuzeće omogućuje subjektima koji ispunjavaju uslove da odgode datum primjene MSFI-ja 9 za godišnje periode koji počinju prije 1. januara 2021. godine i nastave primjenjivati odredbe MRS-a 39 na finansijsku imovinu i obaveze. Subjekt može primijeniti privremeno izuzeće od MSFI-ja 9 ako: (i) nije prethodno primijenio nikakvu verziju MSFI-ja 9, osim uslova za iskazivanje dobitaka i gubitaka od finansijskih obaveza označenih kao FVTPL; i (ii) njegove aktivnosti su primarno povezane s poslovima osiguranja na godišnji datum izvještavanja koji neposredno prethodi 1. aprila 2016. godine.

Tokom godine Društvo je provelo procjenu udjela djelatnosti osiguranja u svojim ukupnim aktivnostima te je zaključilo da se primarno bavi poslovima osiguranja na dan 31. decembra 2016. godine. Tokom 2017. nije došlo do značajnijih promjena u aktivnostima Društva koje bi zahtijevale ponovnu procjenu. Društvo namjerava primijeniti privremeno izuzeće od MSFI-ja 9 te će nastaviti primjenjivati MRS 39 i u narednom izvještajnom periodu.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju

U maju 2017. godine IASB je objavio MSFI 17 Ugovori o osiguranju, sveobuhvatan novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju koji obuhvataju priznavanje i mjerenje, prezentovanje i objavljivanje, a koji će zamijeniti MSFI 4 Ugovori o osiguranju.

Za razliku od zahtjeva iz MSFI-ja 4, koji se uglavnom temelje na praćenju prijašnjih lokalnih računovodstvenih politika u svrhu mjerenja, MSFI 17 pruža sveobuhvatni model (opšti model) za ugovore o osiguranju, nadopunjen pristupom s promjenjivom naknadom za ugovore s direktnim sudjelovanjem koji imaju značajnu investicijsku komponentu, te pristup alocirane premije uglavnom za kratkoročne ugovore, što se generalno odnosi na određene ugovore neživotnih osiguranja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (NASTAVAK)

MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Glavne karakteristike novog računovodstvenog modela ugovora o osiguranju su kako slijedi:

- Mjerenje sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova, uključujući eksplicitno prilagođavanje rizicima, ponovno mjerenje za svaki period izvještavanja.
- Ugovorena margina usluge (Contractual Service Margin – CSM) mjeri se kao pozitivna razlika (neto priliv) između rizikom prilagođene sadašnje vrijednosti očekivanih priliva i odliva za određenu grupu ugovora. Kao takva, već na početku ugovora prikazuje očekivanu profitabilnosti ugovora te se priznaje u računu dobiti ili gubitka za cijeli period njegovog trajanja.
- Određene promjene očekivane sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova usklađuju se s CSM-om i stoga se priznaju u računu dobiti ili gubitka tokom preostalog ugovornog perioda.
- Učinak promjena diskontnih stopa iskazuje se ili u računu dobiti i gubitka ili u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zavisno o izboru računovodstvene politike.
- Priznavanje prihoda od osiguranja i troškova usluga osiguranja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na temelju pruženih usluga tokom perioda.
- Iznosi koji će osiguranik uvijek primati, bez obzira na to da li je nastupio osigurani slučaj, ne prikazuju se u računu dobiti i gubitka, već se priznaju direktno u bilansu.
- Rezultati usluga osiguranja (zarađena premija umanjena za nastale štete) prikazuju se odvojeno od prihoda ili rashoda finansiranja osiguranja.
- Obimne objave koje pružaju informacije o priznatim iznosima iz ugovora o osiguranju te prirodi i obimu rizika koji proizlaze iz tih ugovora.

MSFI 17 je na snazi za godišnje periode koji započinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, uz potrebne uporedne podatke. Ranija primjena je dopuštena, pod uslovom da subjekt takođe primjenjuje MSFI 9 i MSFI 15 na dan ili prije dana kada prvi put primjenjuje MSFI 17. Zahtijeva se retroaktivna primjena. Međutim, ako je cjelovita retrospektivna primjena za skupinu ugovora o osiguranju nepraktična, subjekt je dužan odabrati između modificiranog retrospektivnog pristupa ili pristupa fer vrijednosti. Društvo planira usvojiti novi standard na datum njegovog stupanja na snagu zajedno s MSFI 9.

MSFI 16 Zakupi

MSFI 16 je izdan u januaru 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Zakupi. MSFI 16 propisuje načela priznavanja, mjerenja, prezentovanja i objavljivanja zajmova i zahtijeva da zajmoprimci uzmu u obzir sve zajmove u okviru jedinstvenog računovodstvenog modela sličnog računovodstvenom modelu finansijskog zajma prema MRS-u 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za zajmoprimce - zajam imovine „male vrijednosti“ (npr. lične računare) i kratkoročni zajam (tj. zajam do 12 mjeseci). Na datum početka zajma, zajmoprimac će priznati obavezu plaćanja zajma (tj. zakupninu) i imovinu koja predstavlja pravo korištenja predmetnog sredstva tokom perioda zajma (tj. imovine s pravom korištenja).

Od zajmoprimca će se tražiti da zasebno prizna kamatni trošak za zajam i trošak amortizacije za imovinu koja se koristi. MSFI 16 je na snazi za godišnje periode koji započinju na dan ili nakon 1. januara 2019. Ranija primjena je dopuštena, ali ne prije nego što subjekt primijeni MSFI 15.

Društvo o je u procesu pregleda postojećih ugovora o zajmu i analizira potencijalne učinke standarda na finansijske izvještaje.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za Društvo, gdje su u konsolidovanim finansijskim izvještajima za Društvo sa pridruženim društvima ulaganja u pridružena društva prikazana metodom udjela, dok su u odvojenim finansijskim izvještajima Društva ona prikazana po trošku sticanja, umanjeno za ispravku vrijednosti ukoliko postoje indikacije za umanjene vrijednosti.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Osnova za konsolidaciju

U skladu sa MSFI 10, budući da Društvo ima ulaganja u pridružena društva, Društvo priprema konsolidovane finansijske izvještaje.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Društvo ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženih društava iskazani su u finansijskim izvještajima Društva sa pridruženim društvima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončanja, osim ulaganja svrstanih u kategoriju raspoloživi za prodaju, koja se obračunavaju u skladu sa MSFI 5 "Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja".

Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena pravna lica u izvještajima su iskazana po trošku sticanja usklađenim za promjene udjela Društva u neto imovini pridruženog društva nakon sticanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Društva u tom pridruženom društvu, koji uključuju sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Društva u pridruženo društvo, se ne priznaju, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršilo plaćanja u korist pridruženog društva.

Višak troška sticanja iznad udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva na datum sticanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja i njegovo umanjjenje se procjenjuje u sklopu cijelog ulaganja. Svaki višak udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva se nakon procjene izravno priznaje u bilansu uspjeha.

Ulaganja u pridružena društva u odvojenim finansijskim izvještajima Društva prikazana su po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidovanom izvještaju o finansijskom položaju Društva te kao prihod od dividendi u odvojenom bilansu uspjeha Društva.

Nerealizovani dobiti iz transakcija između Društva i njegovih pridruženih društava eliminišu se do visine udjela Društva u pridruženom društvu. Nerealizovani gubici takođe se eliminišu, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Bruto premije reosiguranja priznaju se kao prihod na proporcionalnoj osnovi kroz periode trajanja ugovora o reosiguranju.

Premije reosiguranja koje se po potrebi usklađuju, procjenjuju se na osnovi raspoloživih informacija. Odstupanja od procjene iznosa premija vrše se u periodu u kojem su postala poznata.

Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Finansijska imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilansu uspjeha perioda.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, naknada za prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Jubilarne nagrade

Društvo isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade za dugogodišnji rad u skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o radu. Jubilarne nagrade variraju između 1 i 5 prosječnih neto plata isplaćenih u prethodna tri mjeseca za radni vijek od 10 do 40 godina.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o radu Društvo pravi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od minimalno 6 prosječnih mjesečnih plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjim podacima objavljenim od strane Federalnog ureda za statistiku.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovodenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna unapređenja i zamjene sredstava se kapitaliziraju. Dobit ili gubitak od rashodovanja ili umanjenja stalnih sredstava se uključuju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti, ako postoje. Ulaganja u nekretnine obračunava se po trošku sticanja i računovodstvenom tretmanu nakon početnog priznavanja primijenjeno na imovinu i opremu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu obračuna, kako slijedi:

	2017.	2016.
Zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)
Oprema	4 do 6,67 godina (15%-25%)	4 do 6,67 godina (15% do 25%)
Elektronička oprema	3 do 5 godina (20%-33,3%)	3 do 5 godine (20% do 33,3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme na godišnjem nivou. U 2016. godini Društvo je revidiralo svoje procjene preostalog korisnog vijeka trajanja opreme kako je navedeno u tabeli iznad, počevši od 1. januara 2016. godine. Od tog datuma oprema se amortizuje po novim stopama. Ova promjena računovodstvene procjene je rezultirala smanjenjem godišnjeg troška amortizacije u iznosu od 28 hiljada KM.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali, u korist, odnosno na teret prihoda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe koji je kako slijedi:

	2017.	2016.
Nematerijalna imovina	5 godina (20%)	5 godina (20%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine na godišnjem nivou.

Ulaganje u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i mjere se po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za upotrebu. Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine koji je kako slijedi:

	2017.	2016.
Ulaganja u nekretnine – zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe ulaganja u investicijske nekretnine na godišnjem nivou.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospjeća", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Društvo trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Dati kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, depoziti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao kredit i potraživanja. Kredit i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjeno vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna finansijska imovina koja je klasifikovana u ovu kategoriju ili nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Namjerava se držati neko vrijeme, ali može biti prodana kao odgovore na potrebe održavanja likvidnosti ili promjene kamatnih stopa, cijena i slično. Obuhvata dionice i ulaganja u investicione fondove.

Dionice koje kotiraju i ne kotiraju na berzama držane od strane Društva, a kojima se trguje na aktivnom tržištu su klasifikovane kao raspoložive za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti, koristeći se tekućom tržišnom vrijednosti nekog drugog instrumenta koji je suštinski jednak ili bazira se na očekivanim novčanim tokovima imovine koja predstavlja osnovu ulaganja. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na investicijsku revalorizacionu rezervu sa izuzetkom umanjenja za trajne gubitke, kamata se obračunava koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika direktno utiče na dobit ili gubitak.

Kada se takva imovina prodaje ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionoj rezervi za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha kad se uspostavi pravo Društva da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na datum izvještajnog perioda. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjenom amortizovanog troška sredstva priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda. Ova finansijska imovina obuhvata obveznice Federacije BiH.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi, a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja kroz upotrebu konta ispravke vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja, onda su ista otpisana na teret konta ispravke vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (nastavak)

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata – ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo priznaje zadržano učešće u imovini kao i povezane obaveze koje mogu nastati.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela i imovinu Društva, nakon umanjenja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Društvo izdalo knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasificirane kao "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Na datum bilansa Društvo nije imalo obaveza iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju

Društvo izdaje ugovore o reosiguranju kojima se prenosi rizik osiguranja ili finansijski rizik. Ovi ugovori obuhvataju ugovore o reosiguranju od nezgode, reosiguranje imovine, reosiguranje od odgovornosti i kratkoročne ugovore životnog reosiguranja.

Osiguranje od odgovornosti obezbjeđuje osiguranu osobu od rizika nanošenja štete od strane treće osobe kao rezultat njegove aktivnosti. Ovaj tip reosiguranja pokriva slučajeve definisane ugovorom. Tipičan primjer ove vrste osiguranja je osiguranje od proizvodne odgovornosti.

Osiguranje imovine kompenzira osiguranika za štetu koja je počinjena na imovini odnosno umanjeње njene vrijednosti. Osiguranici koji obavljaju poslovnu aktivnost koristeći se osiguranom imovinom mogu također dobiti kompenzaciju za gubitak zarade izazvane nemogućnošću korištenja osigurane imovine. Tipična vrsta ovog osiguranja je osiguranje protiv požara i ostalih opasnosti kojima imovina može biti izložena.

Osiguranje od nezgode štiti osiguranike i/ili članove njihove porodice od posljedica događaja poput smrti ili invaliditeta uzrokovanog nesrećom. Ukoliko nesreća rezultira smrću ili invaliditetom osigurane osobe, osigurana osoba ili njena porodica dobija odgovarajuću kompenzaciju za ublažavanje posljedica nesreće.

Policirane premije reosiguranja

Bruto premije neživotnog reosiguranja uključuju sve premije reosiguranja tokom računovodstvenog perioda koje su proizašle iz obračuna reosiguranja usaglašenih sa cedentima tokom obračunskog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode. Premije retrocesije obračunavaju se za računovodstveni period na način kao i premije reosiguranja. Prihod od premija neživotnog reosiguranja priznaje se po usaglašavanju obračuna reosiguranja sa cedentom.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste reosiguranja kod kojih reosiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se reosiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije neživotnih osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi '*pro-rata temporis*'. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Za osiguranja sa višegodišnjim osiguravajućim pokrićem obračunava se prenosna premija za sve godine trajanja pojedinog osiguranja i to za ukupan iznos koji pripada budućem periodu. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezerva prenosne premije u bilansu stanja je iskazana posebno a prenosna provizija reosiguranja posebno.

Rezerve za prijavljene štete

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma bilansa stanja ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se Uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se raspolaže u spisu, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklim godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokuteve ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih štete. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja.

Ove rezerve su bazirane na procjeni i dok menadžment smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Matematička rezerva životnog osiguranja

Društvo nema ugovore o reosiguranju po osnovu kojih bi bilo obavezno formirati matematičku rezervu.

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete reosiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Potraživanja i obaveze po osnovu premije reosiguranja i udjela u štetama.

Društvo cedira reosiguranje kod retrocesionara sa namjerom ograničavanja potencijalnog gubitka. Ugovori o reosiguranju ne lišavaju Društvo nijedne direktne obaveze prema osiguravajućim društvima. Cedirane premije i nadoknadi iznosi prezentuju se u finansijskim izvještajima u bruto principu.

Društvo uključuje ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvima na osnovu kojih se Društvo kompenzira za gubitke nastale po pojedinačnim ili grupi ugovora. Društvo reosigurava premije neživotnog i životnog osiguranja kako bi ograničilo svoju izloženost značajnim gubicima. Premije reosiguranja i udjeli reosiguravatelja u štetama su prikazani na odgovarajućim kontima bilansa uspjeha. Premije reosiguranja se knjiže u bruto iznosu bez diskonta.

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i od reosiguravatelja da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjena vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u bilansu uspjeha.

Troškovi pribavljanja (akvizicije)

Troškovi pribavljanja obuhvataju naknade plaćene brokerima za usluge pribavljanja novih osiguranja u skladu sa zaključenim ugovorima. Troškovi pribavljanja reosiguranja podrazumijevaju provizije reosiguranja koje reosiguravač odobrava cedentu. Troškovi akvizicije reosiguranja uključuju se u bilans uspjeha kada je usaglašen sa cedentom obračun iz kojeg ovi troškovi proizilaze. Troškovi akvizicije reosiguranja se vremenski raspoređuju u skladu s kretanjem rezerve prenosne premije. Tokom finansijske godine, rezerva prenosne premije i prenosna provizija koje se odnose na buduće vremenske periode iskazane su u bilansu posebno.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Test adekvatnosti obaveza

Na svaki datum izvještajnog perioda, Društvo vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjenje vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju ili potraživanjem od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim periodima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kad nema drugih rezervi.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u zadržanu dobit. Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacijske rezerve za nekretnine

Revalorizacijske rezerve za nekretnine obuhvaćaju kumulativne učinke povećanja knjigovodstvene vrijednosti nekretnine koje proizlaze iz revalorizacije istih.

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Društva.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

Tokom 2016. i 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Ako se broj redovnih ili potencijalnih valjanih redovnih dionica povećava kao rezultat kapitalizacije, besplatnog izdavanja ili dijeljenja broja dionica, odnosno ako se broj smanjuje kao rezultat aktivnosti suprotno od dijeljenja broja dionica, izračunavanje osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici za sve prikazane periode se usklađuje retroaktivno.

Ako ove promjene nastanu poslije datuma izvještaja o finansijskom položaju, ali prije izdavanja finansijskih izvještaja, izračunavanje iznosa po dionici za te finansijske izvještaje i izvještaje bilo kojeg prethodnog perioda se zasniva na novom broju dionica.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, opisanih u Napomeni 3, Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na aktuarske rezerve, razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina i opreme, umanjenja vrijednosti potraživanja.

Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje aktuarskih rezervi

Najznačajnija procjena vezana uz finansijske izvještaje Društva odnosi se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervi i primjenjuje regulativu izdatu od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Politika Društva je da formira rezervisanja za rizike koji nisu istekli, a koji se odnose na poslove neživotnih osiguranja kada postoji vjerovatnost da iznos šteta i odgođenih troškova pribave koji nastanu nakon kraja finansijske godine, a koji se odnose na ugovore zaključene prije kraja godine, bude veći od iznosa nezarađenih premija i premija raspoloživih po tim ugovorima. Takva rezervisanja su uključena u prenosne premije.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete

Priroda poslovanja u reosiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane cedenta, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontrolira te ažurira kada su cedentu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Društva. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Osnovna metoda ulančanih ljestvica,
- Metoda prosječnog iznosa štete,
- Metoda očekivane kvote šteta,
- Bornhuetter-Fergusonova metoda.

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode. Uprava vjeruje da je trenutni nivo tehničkih rezervi dostatan.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju

Društvo na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjeње vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju. Umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjeње vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjeње vrijednosti ima uticaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Ako cijena za finansijski instrument nije kotirana, odnosno ako, iz bilo kojeg razloga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi na temelju tržišnih cijena, Društvo utvrđuje fer vrijednost primjenom nekih od tehnika vrednovanja osim za nelistirane vlasničke instrumente. Te tehnike podrazumijevaju primjenu nedavnih transakcija, referiranje na fer vrijednost drugih instrumenata koji su u osnovi isti i analize diskontovanih novčanih tokova.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD REOSIGURANJA

	2017.	2016.
Prihod od reosiguranja u zemlji	45.291.202	44.049.163
Prihod od reosiguranja u inostranstvu	6.137.174	8.181.882
Promjene na prijenosnim premijama	538.659	(2.060.010)
Ispravka vrijednosti premije	-	(458.235)
Prihod od reosiguranja ostvareno izdatim ugovorima o reosiguranju	51.967.035	49.712.800
Prihod od premije prenesen reosiguravatelju	(27.374.561)	(26.501.525)
Promjene na prijenosnim premijama prenesenim reosiguravatelju	270.697	880.988
Premija reosiguranja prenesena reosiguravatelju, neto	(27.103.864)	(25.620.537)
	24.863.171	24.092.263

6. ŠTETE I TROŠKOVI PO REOSIGURANJU

	2017.	2016.
Štete i troškovi po reosiguranju u zemlji	26.444.153	20.357.068
Štete i troškovi po reosiguranju u inostranstvu	3.635.026	4.919.514
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	5.558.887	3.601.442
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	6.878.546	1.883.134
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	(1.243.541)	(160.686)
Štete i troškovi po reosiguranju	41.273.071	30.600.472
Štete i troškovi pokriveni od reosiguravatelja	(13.658.703)	(7.724.217)
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	(4.825.045)	(3.770.014)
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	(5.990.583)	(1.647.653)
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	143.178	84.657
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	(24.331.153)	(13.057.227)
	16.941.918	17.543.245

7. PRIHODI OD ULAGANJA - DRUŠTVO

	2017.	2016.
Realizirani dobiti od prodaje pridruženog društva	11.933.118	6.229
Kamata na bankarske depozite	693.101	672.641
Prihod od zakupa	216.574	225.680
Dividende	158.933	143.900
Kamata od finansijske imovine u posjedu do dospjeća	93.268	66.658
Prihod od prodaje materijalne imovine i investicionih nekretnina	6.210	84.571
	13.101.204	1.199.679

PRIHODI OD ULAGANJA – DRUŠTVO SA PRIDRUŽENIM DRUŠTVIMA

	2017.	2016.
Realizirani dobiti od prodaje pridruženog društva	445.454	6.229
Kamata na bankarske depozite	693.101	672.641
Prihod od zakupa	216.574	225.680
Dividende	158.933	143.900
Kamata od finansijske imovine u posjedu do dospjeća	93.268	66.658
Prihod od prodaje materijalne imovine i investicionih nekretnina	6.210	84.571
	1.613.540	1.199.679

Društvo je tokom prodalo ulaganja u Triglav Osiguranje d.d. Sarajevo. Ukupni prihodi od prodaje iznosili su 13.351.124 KM.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2017.	2016.
Naplaćena otpisana potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene od reosiguravatelja (Napomena 21)	482.285	6.232
Naplaćena otpisana ostala potraživanja (Napomena 22)	219.220	-
Ostalo	1.851	891
	703.356	7.123

9. OPĆI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2017.	2016.
Bruto plate uposlenih	2.347.013	1.724.229
Usluge	392.675	406.614
Amortizacija (Napomena 14 i 15)	375.332	360.401
Članarine	193.576	197.745
Ostale naknade zaposlenim	175.378	238.717
Troškovi platnog prometa	101.957	74.470
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	94.848	89.658
Održavanje	64.664	72.347
Materijal i energija	58.183	63.601
Reklama i reprezentacija	44.875	43.692
Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima	35.270	14.732
Premije osiguranja	20.339	15.734
Porezi	18.606	16.635
Donacije i stipendije	11.691	13.844
Rashodi od prodaje materijalne imovine	2.668	-
Ostali troškovi	1.725	1.528
	3.938.800	3.333.947

10. RASHODI OD ULAGANJA

	2017.	2016.
Otpis nepovratnih gubitaka na finansijskoj imovini raspoloživoj za prodaju (Napomena 17)	337.000	102.097
Gubici od prodaje udjela u pridruženim društvima	-	63.822
	337.000	165.919

11. OSTALI RASHODI

	2017.	2016.
Ispravka vrijednosti potraživanja za provizije (Napomena 22)	-	219.220
Ispravka vrijednosti potraživanja za štete (Napomena 21)	4.639	-
Ispravka vrijednosti premije (Napomena 21)	-	24.193
	4.639	243.413

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez se priznaje u izvještaju o bilansu uspjeha i može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2017.	Društvo sa pridruženim društvima 2016.	Društvo 2017.	Društvo 2016.
Tekući porez na dobit	1.398.732	219.495	1.398.732	219.495
Porez na dobit	1.398.732	219.495	1.398.732	219.495

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2017.	Društvo sa pridruženim društvima 2016.	Društvo 2017.	Društvo 2016.
Dobit prije oporezivanja	2.558.510	2.721.544	13.697.691	2.179.060
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	255.851	272.154	1.369.769	217.906
Efekat porezno nepriznatih rashoda	46.592	18.606	46.592	18.606
Prihodi priznati u ranijim razdobljima	1.148.766	-	-	-
Efekat neoporezivog prihoda	(52.477)	(71.265)	(17.629)	(17.017)
Porez na dobit	1.398.732	219.495	1.398.732	219.495
Efektivna poreska stopa za godinu	54,66%	8,07%	10,21%	10,07%

13. ZARADA PO DIONICI

	Društvo sa pridruženim društvima 2017.	Društvo sa pridruženim društvima 2016.	Društvo 2017.	Društvo 2016.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	12.647.442	2.502.049	12.298.959	1.959.565
Ponderisani prosjek broja običnih dionica tokom godine	18.645	18.645	18.645	18.645
Osnovna zarada po dionici	678,33	134,19	659,64	105,10

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata budući da Društvo nije izdalo finansijske instrumente koji bi razrjeđivali osnovnu zaradu po dionici.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(*svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

NABAVNA VRIJEDNOST

	Zemljište	Zgrade	Oprema i namještaj	Elektronička oprema	Ostalo	Ukupno
Stanje 31. decembra 2015.	95.850	5.121.687	514.066	289.828	643.080	6.664.511
Povećanja	-	-	4.589	91.564	19.911	116.064
Rashodovanja i prodaje	-	-	(20.086)	-	-	(20.086)
Stanje 31. decembra 2016.	95.850	5.121.687	498.569	381.392	662.991	6.760.489
Povećanja	-	-	50.631	13.632	-	64.263
Rashodovanja i prodaje	-	-	(120.988)	-	-	(120.988)
Stanje 31. decembra 2017.	95.850	5.121.687	428.212	395.024	662.991	6.703.764

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Stanje 31. decembra 2015.	-	1.017.935	414.985	228.720	612.034	2.273.674
Trošak amortizacije	-	153.651	33.506	27.619	12.640	227.416
Rashodovanja i prodaje	-	-	(20.086)	-	-	(20.086)
Stanje 31. decembra 2016.	-	1.171.586	428.405	256.339	624.674	2.481.004
Trošak amortizacije	-	153.651	34.382	43.016	12.408	243.457
Rashodovanja i prodaje	-	-	(104.765)	-	-	(104.765)
Stanje 31. decembra 2017.	-	1.325.237	358.022	299.355	637.082	2.619.696

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

31. decembra 2017.	95.850	3.796.450	70.190	95.669	25.909	4.084.068
31. decembra 2016.	95.850	3.950.101	70.164	125.053	38.317	4.279.485

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

	Zemljište	Građevine	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 31. decembra 2015.	81.650	4.550.047	4.631.697
Rashodovanja i prodaje	-	(140.647)	(140.647)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	81.650	4.409.400	4.491.050
Rashodovanja i prodaje	-	(23.241)	(23.241)
Stanje na dan 31. decembar 2017.	81.650	4.386.159	4.467.809
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 31. decembra 2015.	-	972.163	972.163
Trošak amortizacije	-	132.985	132.985
Rashodovanja i prodaje	-	(78.810)	(78.810)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	-	1.026.338	1.026.338
Trošak amortizacije	-	131.875	131.875
Rashodovanja i prodaje	-	(14.451)	(14.451)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	-	1.143.762	1.143.762
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST			
31. decembra 2017.	81.650	3.242.397	3.324.047
31. decembra 2016.	81.650	3.383.062	3.464.712

Društvo je u maju 2017. godine prodalo garažu u Sarajevu, u ulici Kolodvorska 11A.

Uprava Društva vjeruje da je knjigovodstvena vrijednost investicijskih nekretnina knjižena po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju, te za akumulirano umanjenje vrijednosti, u finansijskim izvještajima, približno odgovara njihovoj fer vrijednosti.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganja Društva u pridružena pravna lica prema metodi udjela su kako slijedi:

Naziv kompanije	Djelatnost	Pravo glasa %	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo	Društvo
			31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	Osiguranje	-	-	12.905.670	-	1.418.006
DUF Prof-in d.o.o. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	35,39	2.382.993	2.221.146	678.529	678.529
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	Osiguranje	20,00	1.623.817	1.437.181	1.200.000	1.200.000
			4.006.810	16.563.997	1.878.529	3.296.535

Za sva pridružena društva, datum izvještavanja je 31. decembar.

Sažetak finansijskih informacija pridruženih društava prikazani su ispod:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Ukupni prihodi	19.769.575	55.911.613
Ukupni rezultat perioda	1.390.506	1.954.815
Učešće u dobiti pridruženih društava	348.483	542.484
Ukupna imovina	32.405.003	127.193.310
Ukupne obaveze	(17.280.518)	(70.416.343)
Neto imovina	15.124.485	56.776.967
Učešće u neto imovini pridruženih društava	4.006.810	16.563.997

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima po metodi udjela		Društvo po trošku sticanja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Stanje na početku godine	16.563.997	17.630.177	3.296.535	4.633.832
Udio u neto rezultatu pridruženih društava	348.483	542.484	-	-
Prodaja udjela u toku godine	(12.905.670)	(1.608.664)	(1.418.006)	(1.337.297)
Stanje na kraju godine	4.006.810	16.563.997	1.878.529	3.296.535

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Društvo je u januaru 2017. godine prodalo udio od 29,05% u vlasništvu društva Triglav osiguranje d.d., koje se sastojalo od 12.077 običnih dionica društva Triglav osiguranje d.d., po cijeni od 1.105,5 KM po dionici. Ukupna prodajna cijena je 13.351.123,5 KM. Ostvarena prodajna vrijednost dionica je za 11.933.117,5 KM viša od prodajne vrijednosti koja je u poslovnim knjigama, te je razlika knjižena kao dobit od prodaje finansijske imovine. Kupac ovih dionica je društvo Triglav INT d.d. Ljubljana.

17. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Ulaganja raspoloživa za prodaju	Osnovna djelatnost	Udio u vlasništvu (%) 31. decembar 2017.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Raiffeisen CASH	Otvoreni investicioni fond	-	3.012.425	-
Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	5,20	1.155.453	702.780
Raiffeisen BALANS	Otvoreni investicioni fond	-	510.881	-
Osiguratelna Polisa, Skopje, Makedonija	Osiguranje	4,44	425.077	425.077
Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	1,45	336.960	424.570
ZIF Prof plus d.d., Sarajevo	Investicioni fond	2,52	298.633	548.770
Union banka d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,62	100.025	100.025
Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija	Reosiguranje	0,001	15.451	12.928
Conny d.o.o., Beograd, Srbija	Trgovačko društvo	43,00	4.269	4.269
Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,022	1.144	1.697
			5.860.318	2.220.116

Kretanja u fer vrijednosti dionica bila su kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	2.220.116	3.432.969
Dobitak / (gubitak) u fer vrijednosti	477.202	(139.677)
Umanjenje vrijednosti (Napomena 10)	(337.000)	(102.097)
Kupovina / (prodaja) u toku godine	3.500.000	(971.079)
Stanje na kraju godine	5.860.318	2.220.116

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obveznice Federacija Bosne i Hercegovine ("FBiH")	2.750.503	2.397.912

U 2015. godini Društvo je kupilo 1.400 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 1.400.000 KM. Kamata na obveznice koje su kupljene u 2015. godini iznosi 3,90% godišnje, dok je datum dospelosti 27. novembar 2022. godine. U 2016. godini Društvo je kupilo 1.000 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 1.000.000 KM. Kamate na obveznice koje su kupljene u 2016. godini su u rasponu od 3,6% do 3,95% godišnje, dok je datum dospelosti 21. decembar 2021. godine. U 2017. godini Društvo je kupilo 350 obveznica izdatih od Kantona Sarajevo nominalne vrijednosti 350.000 KM. Očekivani prinos na ove obveznice je u rasponu 2,50%-2,90%, dok je datum dospelosti 31.5.2020.

19. RAZGRANIČENI TROŠKOVI PRIBAVE, NETO

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Razgraničeni troškovi pribave	3.017.612	3.231.720
Razgraničene provizije reosiguranja	(1.452.620)	(1.449.537)
	1.564.992	1.782.183

20. DEPOZITI

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
NLB Banka d.d. Tuzla, 8 depozita koji dospjevaju u periodu od 03. marta 2018. do 14. septembra 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,10% do 2,10%	7.499.981	6.490.946
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo, 8 depozita a sa dospelosti od 5. februara 2018. do 26. augusta 2019. godine i godišnjom kamatom u rasponu od 1,00% do 2,50%	6.085.108	3.737.432
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina, 9 depozita koji dospjevaju u periodu od 12. augusta 2018. do 17. aprila 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,52% do 2,30%	7.251.033	5.749.085
UniCredit Bank d.d. Mostar, 3 depozita koji dospjevaju u periodu od 5. oktobra 2018. do 16. novembra 2018. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 2,10% do 2,20%	1.564.664	2.218.663
Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina, 7 depozita koji dospjevaju u periodu od 3. februara 2019. do 21. jula 2019. godine, sa godišnjom kamatom od 0,65% do 2,00%	6.200.904	4.046.057
Bosna Bank International d.d. Sarajevo, 2 depozita koji dospjevaju u periodu od 30. aprila 2019. do 25. maja 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 0,75% do 1,00%	3.109.272	2.762.163
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, 5 depozita koji dospjevaju u periodu od 6. februara 2019. do 5. jula 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 0,9% do 1,20%	3.093.034	1.367.526
Sberbank BH d.d. Sarajevo, 9 depozita koji dospjevaju u periodu od 29. novembra 2018. do 19. juna 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,01% do 2,23%	6.917.293	3.710.000
	41.721.289	30.081.872

Depoziti uključuju dospjela i obračunata potraživanja po kamatama.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJA I ZA ŠTETE POKRIVENE OD STRANE REOSIGURAVATELJA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja po premijama reosiguranja u zemlji	12.248.805	10.120.142
Potraživanja za štete iz osnove reosiguranja	313.941	396.747
Potraživanja po premijama reosiguranja u inostranstvu	522.047	621.126
Sumnjiva i sporna potraživanja	119.775	597.421
Manje ispravka vrijednosti	<u>(119.775)</u>	<u>(597.421)</u>
	<u>13.084.793</u>	<u>11.138.015</u>

Promjene u ispravci vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene od reosiguravatelja mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	597.421	121.225
Povećanje (Napomena 5)	-	458.235
Povećanje (Napomena 11)	4.639	24.193
Naplaćena otpisana potraživanja (Napomena 8)	<u>(482.285)</u>	<u>(6.232)</u>
Stanje na kraju godine	<u>119.775</u>	<u>597.421</u>

Ispravka vrijednosti potraživanja se vrši u skladu sa zakonskim propisima definisanim od strane Regulatora.

Društvo ne raspolaže bilo kojom vrstom kolaterala za navedena potraživanja. Vrednovanje i priznavanje umanjenja vrijednosti vrši se na godišnjoj osnovi.

Starosna struktura potraživanja:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Nedospjelo	9.637.636	7.934.202
1 – 90 dana	3.446.635	3.013.210
91 – 180 dana	522	56.787
181 – 360 dana	<u>-</u>	<u>133.816</u>
	<u>13.084.793</u>	<u>11.138.015</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja po osnovu provizija i brokeraže	288.398	84.800
Ostala potraživanja	2.713	2.452
Sumnjiva i sporna potraživanja	-	219.220
Manje: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	-	(219.220)
	291.111	87.252

Promjene u ispravci vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	219.220	-
Povećanje (Napomena 11)	-	219.220
Naplaćena otpisana potraživanja (Napomena 8)	(219.220)	-
Stanje na kraju godine	-	219.220

23. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	8.472	11.146
Ostali unaprijed plaćeni troškovi	3.507	4.642
	11.979	15.788

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Novac kod banaka u zemlji – KM računi	1.921.801	3.007.869
Novac kod banaka u zemlji – devizni računi	1.439.787	2.156.454
Blagajna	1.034	780
Novac kod banaka u inozemstvu – devizni računi	824	245
	3.363.446	5.165.348

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. DIONIČKI KAPITAL

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
18.645 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 340 KM (2016.: 18.645 dionica, svaka nominalne vrijednosti 340 KM)	6.339.300	6.339.300

Skupština Bosna Reosiguranje d.d. je na vanrednoj sjednici održanoj 15. februara 2016. godine usvojila odluku o povlačenju 700 vlastitih dionica i smanjenju kapitala, zbog nemogućnosti prodaje istih u zakonskom roku. Dionički kapital prije ove odluke iznosio je 6.577.300 KM i smanjen je za 238.000 KM, koliko je nominalna vrijednost 700 vlastitih dionica. Nakon povlačenja vlastitih dionica vrijednost dioničkog kapitala iznosi 6.339.300 KM.

Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	% udjela	Vrijednost udjela	% udjela	Vrijednost udjela
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	13,65	865.300	13,65	865.300
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	12,74	807.500	12,74	807.500
Euroherc osiguranje d.d. Zagreb, Hrvatska	10,97	695.300	10,97	695.300
Bosna Sunce osiguranje d.d. Sarajevo	8,55	542.300	8,55	542.300
Union banka d.d. Sarajevo	5,87	372.300	5,87	372.300
UniCredit Bank d.d. Mostar	3,19	202.300	3,19	202.300
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	0,05	3.400	0,05	3.400
Ostala pravna lica	11,03	699.040	11,03	699.040
Fizička lica	33,95	2.151.860	33,95	2.151.860
	100,00	6.339.300	100,00	6.339.300

26. OBAVEZE PO OSNOVU PREMIJA REOSIGURANJA I UDJELA U ŠTETAMA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveza po osnovu šteta u zemlji	5.203.361	4.019.741
Obaveza po osnovu šteta u inostranstvu	418.155	277.143
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	4.027.663	3.254.131
	9.649.179	7.551.015

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. IMOVINA I OBAVEZE PO POSLOVIMA REOSIGURANJA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Bruto		
Rezervisanja za prijenosne premije	17.212.981	17.751.640
Rezervisanja za nastale prijavljene štete	32.780.681	25.902.135
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	46.163.702	40.604.815
Rezervisanja za bonuse i popuste	(1.234.542)	8.999
Ukupne obaveze po osnovu reosiguranja, bruto	94.922.822	84.267.589
Pokriveno od reosiguravatelja		
Rezervisanja za prijenosne premije	(6.725.685)	(6.454.988)
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	(25.414.172)	(19.423.589)
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	(38.805.533)	(33.980.488)
Rezervisanja za bonuse i popuste	246.562	103.385
Ukupno imovina po osnovu reosiguranja, bruto	(70.698.828)	(59.755.680)
Rezervisanja za prijenosne premije	10.487.296	11.296.652
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	7.366.509	6.478.546
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	7.358.169	6.624.327
Rezervisanja za bonuse i popuste	(987.980)	112.384
Ukupno obaveze reosiguranja, neto	24.223.994	24.511.909

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze po osnovu provizija	2.701.806	1.972.845
Obaveze prema zaposlenim	959.218	316.162
Obaveze za primljene avanse	30.788	-
Obaveze prema dobavljačima	9.531	13.655
Obaveze za PDV	3.694	3.756
Ostale obaveze	16.558	15.496
	3.721.595	2.321.914

Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo posjeduje politike za upravljanje finansijskim rizikom da bi osigurala da se sva dugovanja izmire unutar ugovorenog vremenskog okvira. Društvo nije imalo kašnjenja u izmirenju obaveza i nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Tokom godine, Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama koje predstavljaju povezane strane u skladu sa njegovim učešćem u kapitalu. Transakcije su vezane za premije reosiguranje, prihod od dividendi i plaćene štete, kao i ostalu imovinu i obavezu na datum izvještajnog perioda. Transakcije su ostvarene u okviru redovnog poslovanja po fer vrijednosti koja je dogovorena između povezanih strana.

	Prihodi		Troškovi	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	-	7.517.588	-	4.462.844
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	4.327.458	3.613.144	3.037.356	2.469.552
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	7.257.307	7.135.398	11.379.798	7.273.156
Bosna Sunce osiguranje d.d. Sarajevo	700.744	659.348	624.001	331.299
UniCredit Bank d.d. Mostar	37.434	50.316	16.101	2.287
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	134.970	90.671	1.690	4.389
	12.457.913	19.066.456	15.058.946	14.543.527

Društvo je prodalo automobili članu Uprave uz gubitak od 2.668 KM. Na isti su plaćeni porezi i doprinosi.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Na kraju godine međusobna potraživanja i obaveze (prezentirana za Društvo) bili su kako slijedi:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Triglav Osiguranje d.d. Sarajevo	-	972.571	-	1.312.540
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	1.604.980	1.238.712	1.520.157	1.024.344
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	1.929.195	418.478	1.388.207	61.647
Bosna Sunce osiguranje d.d. Sarajevo	178.806	132.310	61.096	55.979
Union banka d.d. Sarajevo	1.057	1.057	-	-
UniCredit Bank d.d. Mostar	1.910.158	2.536.448	16.101	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	8.103.098	6.416.992	1.690	-
	13.727.294	11.716.568	2.987.251	2.454.510

Naknade članovima Uprave i direktorima

Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2017.	2016.
Uprava	628.626	602.993
Nadzorni odbor	68.900	68.900
	697.526	671.893

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZICIMA

Rizik osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa osiguravatelja na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod poslova reosiguranja radi se o različitim načinima pokrivanja pojedinačnih rizika, putem ugovora o fakultativnom reosiguranju, te se rizik ogleda u mogućnosti ostvarenja štete čiji iznos se ne može predvidjeti.

Kod reosiguranja čitavog portfolija ili dijelova portfolija jedne ili nekoliko različitih tipova osiguranja koji su obezbjeđeni od strane osiguravajućeg ili reosiguravajućeg društva, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Ranije iskustvo je pokazalo da su veći portfelji, kada su reosigurani, skloni da proizvedu manje razlike od očekivanih, zbog toga Društvo namjerava da razvije svoje aktivnosti u pravcu u kojem će uvećati portfolijo nekih vrsta reosiguranja i to uvećanjem broja prenositelja, koji doprinose boljoj personalnoj i geografskoj rasprostranjenosti koja je naklonjena poslovnoj poziciji Društva kao regionalnog reosiguravajućeg društva.

Društvo nije bilo izloženo potencijalno brojnim visokim štetama po odgovornosti za upotrebu azbesta, a isključenje azbesta je standardno isključenje u poslovanju Društva. U svakom slučaju, osiguranje od odgovornosti (osim odgovornosti za motorna vozila) i životna osiguranja su svojim obimom uslijed stanja na tržištu marginalni poslovi za Društvo.

Osnovni poslovi su osiguranje nezgode, imovine, odgovornosti za motorna vozila, kako domaće, tako i zelene karte, te auto kaska.

Društvo prenosi prekomjeran rizik na ostala reosiguravajuća društva. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o osiguranju od nezgode kao i od kumulativne štete, u zavisnosti od potrebe koja proizilazi iz ovog određenog rizika.

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

31.1 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Finansijska imovina		
Depoziti i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	58.460.639	46.472.487
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.860.318	2.220.116
Finansijska imovina posjedu do dospeljaća	2.750.503	2.397.912
	67.071.460	51.090.515
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	13.367.080	9.869.173
	13.367.080	9.869.173

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.2 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija Finansija pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik fer vrijednosti kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

31.3 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

31.4 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i monetarnih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti, na dan izvještavanja, bili su kako slijedi:

<i>(iznosi u KM)</i>	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
EUR	43.779.042	33.127.969	4.381.336	3.494.096
USD	168.796	96.710	72.258	37.178
GBP	-	-	2.026	3

31.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa EUR, USD i GBP. U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u slučaju povećanja ili smanjenja vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

<i>(iznosi u KM)</i>	Dobit ili gubitak	
	2017.	2016.
Efekt promjene kursa EUR	3.939.771	2.963.387
Efekt promjene kursa USD	9.654	5.953
Efekt promjene kursa GBP	(203)	-

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.4 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

31.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika u slučaju promjene kursa EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

31.5 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo riziku kamatne stope jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijsku imovinu i finansijske obaveze je detaljno prikazana u sekciji upravljanje rizikom likvidnosti, Napomena 31.7.

31.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2017. bi se povećao / smanjio za iznos od 218.020 KM (2016.: 143.375 KM).

31.6 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom klijentu ili grupi klijenta koji imaju slične osobine. Društvo definira klijente da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima (Napomena 31.1), umanjena za gubitke po osnovu umanjene vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

31.7 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31.7 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

31.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuju da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata		16.448.239	291.111	-	5.860.318	-	22.599.668
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,79%	2.491.509	6.700.296	6.234.415	30.051.514	-	45.477.734
		18.939.748	6.991.407	6.234.415	35.911.832	-	68.077.402
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	16.303.363	87.252	-	2.220.116	-	18.610.731
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,29%	1.278.792	6.085.925	2.122.396	24.325.456	-	33.812.569
		17.582.155	6.173.177	2.122.396	26.545.572	-	52.423.300

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	11.818.371	1.539.178	9.531	-	-	13.367.080
UKUPNO		11.818.371	1.539.178	9.531	-	-	13.367.080
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	9.846.947	-	22.225	-	-	9.869.172
UKUPNO		9.846.947	-	22.225	-	-	9.869.172

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

32.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan	Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2017.		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 17.)	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo - 1.155.453 KM Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo - 336.960 KM ZIF Prof plus d.d., Sarajevo - 298.633KM Union banka d.d., Sarajevo - 100.025 KM Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo - 1.144 KM <p>Slobodno prenosivi vrijednosni papiri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Otvoreni Investicioni fond sa javnom ponudom Raiffeisen CASH - 3.012.425 KM Otvoreni Investicioni fond sa javnom ponudom Raiffeisen BALANCE - 510.881 KM 		
	31. decembar 2016.		
	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo - 702.780 KM Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo - 425.570 KM ZIF Prof plus d.d., Sarajevo - 548.770 KM Union banka d.d., Sarajevo - 100.025 KM Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo - 1.697 KM 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija - 12.928 KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija - 425.077 KM Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija - 425.077 KM Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM 	Nivo 2	Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične vlasničke instrumente.

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

32.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
- depoziti	41.721.289	41.125.037	30.081.872	29.223.913

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
- depoziti	-	41.125.037	-	41.125.037
Ukupno	-	41.125.037	-	41.125.037

Fer vrijednost finansijske imovine uključena gore u kategoriji za Nivo 2 utvrđena je prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

33. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 30. marta 2018. godine.

Zlatan Filipović, direktor

